

Πληροφορίες: Δ.Αγγελάκη
τηλ.:2131306763
E-mail: GRAFEIOSYNIGOROU@synigoros.gr

Προς
Υπουργό Παιδείας Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
κ. Κυριάκο Πιερρακάκη
Ανδρέα Παπανδρέου 37
Μαρούσι, Τ.Κ. 151 80

Θέμα: Αποκλεισμός εκπαιδευτικών από προσλήψεις σχολικού έτους 2023-2024 λόγω Ανακήρυξης τους ως υποψηφίων στις βουλευτικές εκλογές 2023

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Καταρχάς θα θέλαμε να σας ευχηθούμε καλή επιτυχία στο έργο σας.

Στη συνέχεια θα θέλαμε να θέσουμε υπόψη σας το θέμα του αποκλεισμού από τις προσλήψεις σχολικού έτους 2023-2024 αναπληρωτών/ωρομίσθιων εκπαιδευτικών οι οποίοι παραιτήθηκαν κατά το σχολικό έτος 2022-2023 προκειμένου να συμμετέχουν ως υποψήφιοι στις πρόσφατες βουλευτικές εκλογές.

Ισχύουσα νομοθεσία

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 άρθρ.56 του Συντάγματος :

'' Έμμισθοι δημόσιοι λειτουργοί και υπάλληλοι, άλλοι υπάλληλοι του Δημοσίου, υπηρετούντες στις ένοπλες δυνάμεις και στα σώματα ασφαλείας, υπάλληλοι οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, αιρετά μονοπρόσωπα όργανα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, διοικητές, υποδιοικητές ή πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων ή διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου ή δημόσιων επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος ή επιχειρήσεων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης δεν μπορούν να ανακηρυχθούν υποψήφιοι ούτε να εκλεγούν βουλευτές, αν δεν παραιτηθούν πριν από την ανακήρυξη τους ως υποψηφίων. Η παραίτηση συντελείται με μόνη τη γραπτή υποβολή της. Αποκλείεται η επάνοδος στην ενεργό υπηρεσία των στρατιωτικών που παραιτούνται. Τα ανώτερα αιρετά μονοπρόσωπα όργανα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού δεν μπορούν να ανακηρυχθούν υποψήφιοι ούτε να εκλεγούν βουλευτές κατά τη διάρκεια της θητείας για την οποία εξελέγησαν, ακόμη και αν παραιτηθούν.''

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.5 του άρθρ.18 του ν.1735/1987, όπως αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρ.12 του ν. 3231/2004 και τις διατάξεις της παρ.7 όπως αναριθμήθηκε με τις διατάξεις της παρ.2. του άρθρ.12 του ν 3231/2004 :

"5. Δημόσιοι πολιτικοί υπάλληλοι, που παραιτούνται υποχρεωτικά σύμφωνα με την ισχύουσα εκλογική νομοθεσία, για να ανακηρυχθούν υποψήφιοι σε οποιοσδήποτε εκλογές, εάν δεν εκλεγούν, επανέρχονται στην ενεργό υπηρεσία μετά την περάτωση της διαδικασίας ανακήρυξης των εκλεγομένων ή, εάν εκλεγούν, από τη λήξη της θητείας τους για οποιονδήποτε λόγο. Η επάνοδος συντελείται, αυτοδικαίως, με μόνη την υποβολή σχετικής αίτησης από τον ενδιαφερόμενο στην υπηρεσία και στη θέση από την οποία είχε παραιτηθεί. Αν η υπηρεσία αυτή δεν υφίσταται κατά το χρόνο της επανόδου, η αίτηση υποβάλλεται στην υπηρεσία όπου έχουν μεταφερθεί οι υπάλληλοι της υπηρεσίας εκείνης. Η αίτηση υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών μηνών από την ανακήρυξη των βουλευτών ή από τη λήξη, για οποιονδήποτε λόγο, της θητείας τους. Αν δεν υπάρχει κενή θέση, ο υπάλληλος επανέρχεται ως υπεράριθμος και καταλαμβάνει αυτοδικαίως την πρώτη θέση που θα κενωθεί στον κλάδο του.

Τα παραπάνω πρόσωπα, μέχρι να εκλεγούν ή, εφόσον δεν εκλεγούν, μέχρι να επανέλθουν στην υπηρεσία τους, ασφαλιζονται για υγειονομική περίθαλψη στο φορέα ασφάλισης που ήταν ασφαλισμένοι πριν την παραίτησή τους, καταβάλλοντας οι ίδιοι τις προβλεπόμενες εισφορές ασφαλισμένου και εργοδότη επί των αποδοχών που είχαν κατά το χρόνο της παραίτησής τους.

7.(8). Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και στους τακτικούς υπαλλήλους των ν.π.δ.δ. και Ο.Τ.Α. καθώς και στο προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου του Δημοσίου, των ν.π.δ.δ. και Ο.Τ.Α. που κατέχει οργανικές θέσεις".

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι δημόσιοι πολιτικοί υπάλληλοι (μόνιμοι ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου) πρέπει να παραιτηθούν υποχρεωτικά από τη θέση τους προκειμένου να ανακηρυχθούν υποψήφιοι σε οποιοσδήποτε εκλογές.

Στους ως άνω παραιτηθέντες υπαλλήλους δίνεται το δικαίωμα εφόσον δεν εκλεγούν ή μετά το πέρας της θητείας τους εφόσον εκλεγούν, να επανέλθουν στην υπηρεσία τους κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών.

Το δικαίωμα επανόδου δεν έχουν οι υπάλληλοι που συνδέονται με το δημόσιο με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, δεδομένου ότι σε αυτή την περίπτωση δεν κατέχουν οργανικές θέσεις.

Επ' αυτού το Ελεγκτικό Συνέδριο με την υπ.αρ./63/2014 πράξη του Ι Τμήματος αποφάνθηκε ότι "... η εξαίρεση μόνο των υπαλλήλων με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου από τη δυνατότητα επανόδου, σε αντίθεση με τους τακτικούς και τους απασχολούμενους με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που κατέχουν οργανικές θέσεις, για τους οποίους προβλέπεται επάνοδος, δεν προσκρούει στην κατοχυρωμένη στο άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος αρχή της ισότητας, διότι οι υπάλληλοι αυτοί δεν τελούν υπό τις ίδιες συνθήκες, τόσο ως προς τη φύση των αναγκών που καλούνται να εξυπηρετήσουν, όσο και ως προς τη χρονική διάρκεια της απασχόλησής τους, ώστε, κατ' εφαρμογή της ανωτέρω συνταγματικής αρχής, να επιτάσσεται ομοιόμορφη μεταχείρισή τους "

Η περίπτωση των αναπληρωτών εκπαιδευτικών

Όπως προαναφέρθηκε, οι υπάλληλοι που συνδέονται με το δημόσιο με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου δεν έχουν δικαίωμα επανόδου στην υπηρεσία τους εφόσον δεν εκλεγούν. Έχουν όμως το δικαίωμα να λάβουν άμεσα μέρος σε άλλη προκήρυξη και εφόσον κριθούν προσληπτέοι να προσληφθούν. Δεν συμβαίνει, όμως, το ίδιο με τους αναπληρωτές/ωρομίσθιους εκπαιδευτικούς οι οποίοι συνδέονται με το δημόσιο με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρ.56 του ν 4589/2019:

“Οι υποψήφιοι για διορισμό ή πρόσληψη κατατάσσονται κατά κλάδο και ειδικότητα, καθώς και ανά μουσική ειδίκευση για τους υποψηφίους των κλάδων ΠΕ79.01 και ΤΕ16, στους ... αξιολογικούς πίνακες κατάταξης, οι οποίοι ισχύουν έως τη λήξη του δεύτερου σχολικού έτους που έπεται της λήξης του σχολικού έτους κατά το οποίο έλαβε χώρα η δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως”

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.5^Α η οποία προστέθηκε στο άρθρ.63 του ν. 4589/2019 με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρ.45 του ν. 4692/2020:

“ Εκπαιδευτικοί και μέλη Ε.Ε.Π. και Ε.Β.Π., οι οποίοι προσλαμβάνονται στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως προσωρινοί αναπληρωτές ή ωρομίσθιοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και για οποιονδήποτε λόγο δεν αναλαμβάνουν υπηρεσία εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία που ορίζεται στην ανακοίνωση της πρόσληψης ή αναλαμβάνουν υπηρεσία και στη συνέχεια παραιτούνται, αποκλείονται από τις προσλήψεις κατά το σχολικό έτος που διανύεται κατά την ανακοίνωση της πρόσληψης, καθώς και κατά το επόμενο σχολικό έτος. Αν το δεύτερο έτος αποκλεισμού συμπίπτει με το πρώτο έτος ισχύος νέων πινάκων κατάταξης, τα πρόσωπα που αποκλείονται μπορούν να προσληφθούν μόνο κατά το δεύτερο έτος ισχύος των νέων πινάκων. Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων δεν εφαρμόζονται για τους εκπαιδευτικούς και τα μέλη Ε.Ε.Π. και Ε.Β.Π., που προσλαμβάνονται με πλήρες ή μειωμένο ωράριο για τη λειτουργία των σχολικών μονάδων που λειτουργούν σε καταστήματα κράτησης”.

Από τις γενικές ισχύουσες διατάξεις αλλά και τις ειδικές για τους εκπαιδευτικούς διατάξεις προκύπτει ότι οι αναπληρωτές/ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι παραιτούνται εντός του σχολικού έτους, για το οποίο υπάρχει ενεργή σύμβαση, για να ανακηρυχθούν υποψήφιοι σε εκλογές (βουλευτικές/αυτοδιοικητικές/ευρωεκλογές) δεν έχουν τη δυνατότητα επανόδου σε περίπτωση μη εκλογής τους για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα που διαρκεί η σύμβασή τους. Η περίπτωση αυτή, όπως προαναφέρθηκε προβλέπεται από τη νομοθεσία αλλά και έχει κριθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Ωστόσο, βάσει της ειδικότερης νομοθεσίας για τους εκπαιδευτικούς, οι αναπληρωτές/ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί εφόσον παραιτηθούν για τον ανωτέρω λόγο δεν έχουν δικαίωμα πρόσληψης ούτε και για το επόμενο σχολικό έτος, είτε είναι σε ισχύ οι αξιολογικοί πίνακες βάσει των οποίων προσλήφθηκαν κατά το έτος εντός του οποίου παραιτήθηκαν, είτε έχουν καταρτιστεί νέοι αξιολογικοί πίνακες βάσει νεότερης σχετικής πρόσκλησης.

Και αυτό διότι οι διατάξεις του άρθρ.63 του ν. 4589/2019 ισχύουν συλλήβδην για όλες τις περιπτώσεις παραίτησης αναπληρωτών/ωρομίσθιων εκπαιδευτικών.

Θέση και πρόταση του Συνηγόρου του Πολίτη

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 5 του Συντάγματος :

“Καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη”

Επιπλέον με τις διατάξεις του άρθρ.51 του Συντάγματος κατοχυρώνονται θεμελιώδη πολιτικά δικαιώματα του πολίτη, αυτά του εκλέγειν και εκλέγεσθαι. Κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα να θέτει υποψηφιότητα σε εκλογές , εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις του Συντάγματος.

Τέλος, με το ν. 2462/1997 κυρώθηκε το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα το οποίο στο τρίτο μέρος περιλαμβάνει είκοσι δύο (22) δικαιώματα ατομικά και πολιτικά που το κράτος αναλαμβάνει να σέβεται και να προστατεύει έναντι του ατόμου. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται το δικαίωμα της συμμετοχής στα κοινά ήτοι το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.

Η προαναφερθείσα ισχύουσα διάταξη για τους αναπληρωτές/ωρομίσθιους εκπαιδευτικούς λειτουργεί αποτρεπτικά για όσους ενδιαφέρονται να συμμετέχουν ως υποψήφιοι σε εκλογές δεδομένου ότι δεν θα έχουν τη δυνατότητα να εργαστούν για ένα ολόκληρο σχολικό έτος, αλλά

και «τιμωρητικά» για όσους επιλέξουν τελικώς να παραιτηθούν και να υποβάλουν υποψηφιότητα.

Ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι η εισαγωγή εξαίρεσης από την εν λόγω ποινή εκπαιδευτικών που επιθυμούν να συμμετέχουν ως υποψήφιοι σε εκλογές οφείλεται αποκλειστικά σε εκ παραδρομής παράλειψη μη λήψης υπόψη των συγκεκριμένων περιπτώσεων οι οποίες άλλωστε, υπό κανονικές συνθήκες, ανακύπτουν κάθε τέσσερα έτη.

Κύριε Υπουργέ,

Κατόπιν των ανωτέρω, παρακαλούμε όπως μεριμνήσετε ούτως ώστε να τροποποιηθεί η σχετική διάταξη και να εισαχθεί εξαίρεση κατά το μέρος που αφορά παραίτηση εκπαιδευτικών λόγω συμμετοχής τους ως υποψηφίων σε εκλογές, με ισχύ ακόμη και από το προσεχές σχολικό έτος 2023-2024. Συγκεκριμένα να αρθεί εφεξής ο αποκλεισμός από τις προσλήψεις επόμενου σχολικού έτους για τις περιπτώσεις εκπαιδευτικών οι οποίοι παραιτούνται για να ανακηρυχθούν υποψήφιοι σε οποιεσδήποτε εκλογές και επιπλέον να δοθεί η δυνατότητα σε εκπαιδευτικούς οι οποίοι παραιτήθηκαν στο πλαίσιο των βουλευτικών εκλογών 2023 ,να προσληφθούν ως αναπληρωτές/ωρομίσθιοι εφόσον έχουν σειρά στον αξιολογικό πίνακα προς τούτο.

Αναμένοντας τη θετική σας ανταπόκριση, σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία σας.

Με τιμή,

Ανδρέας Ποττάκης
Συνήγορος του Πολίτη